

สรุปข่าวการประชุมมติคณะรัฐมนตรี
วันที่ 18 พฤศจิกายน 2568
ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง การทบทวนแนวทางการประเมินผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการทบทวนกรอบแนวทางการประเมินผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2564) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 (เรื่อง การทบทวนแนวทางการประเมินผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ) ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

1. ปรับปรุงรายละเอียดตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” ตามผลการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. มอบหมายให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้พิจารณากำหนดหรือปรับปรุงแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า และผู้ว่าราชการจังหวัด ให้มีความเหมาะสมได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สาระสำคัญของเรื่อง

สำนักงาน ก.พ. รายงานว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 ให้สำนักงาน ก.พ. นำความเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาทบทวนร่วมกับ กค. (กรมบัญชีกลาง) สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานงบประมาณ (สงป.) เพื่อปรับปรุงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและได้ข้อยุติ และให้สำนักงาน ก.พ. นำข้อยุติดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งโดยเร็วก่อนสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นั้น สำนักงาน ก.พ. ได้ประชุมร่วมกับ กค. (กรมบัญชีกลาง) สำนักงาน ก.พ.ร. และ สงป. เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 โดยที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันเกี่ยวกับการปรับปรุงรายละเอียดตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” สรุปได้ ดังนี้

1. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าน้ำหนัก

กำหนดให้ตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” (ค่าน้ำหนักร้อยละ 10) เป็นตัวชี้วัดบังคับในมิติด้าน **ผลสัมฤทธิ์ ข.** การดำเนินการในวาระเร่งด่วนหรือภารกิจที่ถูkmอบหมายเป็นพิเศษ (Urgency/assigned Tasks) สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการผู้บริหารของส่วนราชการ ทั้งในรอบการประเมินที่ 1 (วันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 มีนาคม) และรอบการประเมินที่ 2 (วันที่ 1 เมษายน ถึง 30 กันยายน) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตัวชี้วัดย่อย ดังนี้

1.1 ตัวชี้วัด “ร้อยละการใช้จ่ายงบประมาณภาพรวม (การก่อหนี้ผูกพัน)” ค่าน้ำหนักร้อยละ 5 หมายถึง ผลสำเร็จของการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) โดยไม่รวมเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณ

1.2 ตัวชี้วัด “ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณภาพรวม” คำนำนักร้อยละ 5 หมายถึง ผลสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณจากระบบ New GFMS Thai โดยไม่รวมเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมระหว่าง ปีงบประมาณ

2. วิธีการกำหนดค่าเป้าหมาย

นำเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่าย งบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณที่คณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ มากำหนดเป็นค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” ในแต่ละรอบ การประเมิน ดังนี้

ตัวชี้วัด	รายละเอียดการกำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละรอบการประเมิน
“การเบิกจ่ายงบประมาณ”	
(1) ตัวชี้วัด “ร้อยละการใช้จ่าย งบประมาณภาพรวม (การก่อ หนี้ผูกพัน)”	รอบที่ 1 (1 ตุลาคม-31 มีนาคม) นำเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ รายภาพรวมในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 มากำหนดเป็นค่า เป้าหมายของตัวชี้วัดในระดับที่ 1 และระดับที่ 5 ตามลำดับ* รอบที่ 2 (1 เมษายน-30 กันยายน) นำเป้าหมายการใช้จ่าย งบประมาณรายจ่ายภาพรวมในไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 มา กำหนดเป็นค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในระดับที่ 1 และระดับที่ 5 ตามลำดับ*
(2) ตัวชี้วัด “ร้อยละการเบิกจ่าย งบประมาณภาพรวม”	รอบที่ 1 (1 ตุลาคม-31 มีนาคม) นำเป้าหมายการเบิกจ่าย งบประมาณรายจ่ายภาพรวมในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 มา กำหนดเป็นค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในระดับที่ 1 และระดับที่ 5 ตามลำดับ* รอบที่ 2 (1 เมษายน -30 กันยายน) นำเป้าหมายการเบิกจ่าย งบประมาณรายจ่ายภาพรวมในไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 มากำหนดเป็นค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดในระดับที่ 1 และระดับที่ 5 ตามลำดับ*

หมายเหตุ : *จากการประสานสำนักงาน ก.พ. แจ้งว่า การประเมินตัวชี้วัดดังกล่าวจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) โดยระดับที่ 1 คือ 1 คะแนน (คะแนนต่ำสุด) และระดับที่ 5 คือ 5 คะแนน (คะแนนสูงสุด) ทั้งนี้ ตัวอย่างการกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ”

3. วิธีการประเมินผลตัวชี้วัด “การเบิกจ่ายงบประมาณ” ให้พิจารณาจากผลสำเร็จของการใช้จ่ายหรือเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ (ไม่รวมเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมระหว่างปีงบประมาณ) โดยใช้ข้อมูลจากระบบ New GFMS Thai หรือจากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ดังนี้

ตัวชี้วัด	รอบการประเมินที่ 1 (1 ตุลาคม – 31 มีนาคม)	รอบการประเมินที่ 2 (1 เมษายน – 30 กันยายน)
ร้อยละการใช้จ่ายงบประมาณ ภาพรวม (การก่อหนี้ผูกพัน)	ข้อมูลการก่อหนี้ (PO) + ข้อมูลเบิกจ่าย ณ สิ้นเดือนมีนาคม	ข้อมูลการก่อหนี้ (PO) เอกสาร สำรองเงิน + ข้อมูลเบิกจ่าย ณ สิ้นเดือนกันยายน
ร้อยละการเบิกจ่ายงบประมาณ ภาพรวม	ข้อมูลเบิกจ่าย ณ สิ้นเดือนมีนาคม	ข้อมูลเบิกจ่าย ณ สิ้นเดือนกันยายน

สำหรับการคำนวณคะแนนผลการประเมินของแต่ละตัวชี้วัดให้ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$\frac{\text{เงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมที่หน่วยงานใช้จ่าย (หรือเบิกจ่าย)} \times 100}{\text{วงเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวมที่หน่วยงานได้รับ}}$
--

2. เรื่อง รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2567 ตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป และให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับข้อเสนอแนะของสำนักงาน ก.พ. ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

สาระสำคัญของเรื่อง

รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2567 ที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 71/10 (10) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป โดยเป็นการรายงานผลการดำเนินงานที่สำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2567 ซึ่งประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งได้สำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการภาครัฐ ร้อยละ 83.03 มีความพึงพอใจต่อการให้บริการออนไลน์ ร้อยละ 84.31 ซึ่งเป็นผลจากการยกระดับบริการ E-Service ของภาครัฐ และข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การยกระดับบริการภาครัฐ มีการขับเคลื่อนงานบริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามนโยบายสำคัญ (Agenda e-Service) 12 งานบริการเป็นไปตามเป้าหมาย เช่น ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ซึ่งมีผู้ลงทะเบียนแล้วกว่า 19.5 ล้านคน แอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” เปิดใช้งาน 4 งานบริการ มีผู้ใช้งานกว่า 594,226 คน เช่น ระบบชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และระบบแจ้งเตือนสิทธิ/ช่วยเหลือสวัสดิการ (2) การปรับปรุงบทบาทภารกิจและโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจากการปรับปรุงโครงสร้าง (Post Audit) ของส่วนราชการแล้ว 20 ส่วนราชการ เพื่อประเมินความเหมาะสมและควมมีประสิทธิภาพ

และการขับเคลื่อนบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (ผู้ว่า CEO) ใน 5 ประเด็นสำคัญ ใน 5 จังหวัด เพื่อบริหารงานเชิงรุกและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์ม “บอกเรา ถึงรัฐ” เป็นช่องทางให้ประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ แบ่งปันความเห็นเพื่อร่วมพัฒนาประเทศ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ **ภาครัฐ** มีการจัดทำบัญชีข้อมูลและมีชุดข้อมูลเปิดที่เผยแพร่ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ จำนวน 27,625 ชุดข้อมูล การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศในการพัฒนาระบบราชการ เช่น ความร่วมมือกับเครือข่ายอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีผ่านการจัดสัมมนาวิชาการนานาชาติ และการได้รับรางวัลเกียรติยศเลิศรัฐเป็นการแสดงว่าหน่วยงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนมีความสำเร็จ โดยมีจำนวน 3 หน่วยงาน ที่ได้รับรางวัลเกียรติยศเลิศรัฐ ได้แก่ กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) รวมถึงได้ตั้งเป้าความท้าทายของการพัฒนาระบบราชการและแนวทางดำเนินการต่อไป เช่น การปรับโครงสร้างและบทบาทภารกิจของหน่วยงานโดยเฉพาะราชการส่วนภูมิภาคที่มีความซ้ำซ้อนให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหน่วยงานต่อไป

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยกับรายงาน โดยมีความเห็นเพิ่มเติมบางประการ เช่น ควรให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้าง และบทบาทภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างการทำงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่รองรับทั้งงบประมาณ บุคลากรและการประสานงาน เพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที

3. เรื่อง ขอยายระยะเวลาดำเนินการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเก็บเกี่ยวอ้อยสดคุณภาพดี เพื่อลดฝุ่น PM_{2.5} ฤดูกาลผลิตปี 2567/2568

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการขอยายระยะเวลาดำเนินการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเก็บเกี่ยวอ้อยสดคุณภาพดี เพื่อลดฝุ่น PM_{2.5} (มาตรการฯ) ฤดูกาลผลิตปี 2567/2568 จากเดิม สิ้นสุดเดือนกันยายน 2568 เป็น สิ้นสุดเดือนธันวาคม 2568 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

อก. รายงานว่า

1. ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568 อก. ได้ดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือตามมาตรการฯ ฤดูกาลผลิตปี 2567/2568 ให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือแล้ว โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 มีเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ได้รับการช่วยเหลือจำนวน 121,065 คู่สัญญา ปริมาณอ้อยสดคุณภาพดีจำนวน 67.43 ล้านตัน วงเงิน 4,653.01 ล้านบาท (คงเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ได้รับการช่วยเหลือจำนวน 5,353 คู่สัญญา ปริมาณอ้อยสดคุณภาพดีจำนวน 0.5 ล้านตัน 34.46 ล้านบาท จากจำนวนเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ได้รับการช่วยเหลือทั้งหมด 126,418 คู่สัญญา ปริมาณอ้อยสดคุณภาพดีทั้งหมด 67.93 ล้านตัน วงเงินรวม 4,687.47 ล้านบาท)

2. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือแต่ยังไม่ได้รับการเงิน¹ รวมถึงสามารถยืนยันตัวตนพร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง และรับเงินผ่านแอปพลิเคชันทางรัฐได้อย่างครบถ้วนทุกราย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอขยายระยะเวลาดำเนินมาตรการฯ ฤดูการผลิตปี 2567/2568 จากเดิมสิ้นสุดเดือนกันยายน 2568 เป็นสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2568²

ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง (กค.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) สำนักงานประมาณ (สงป.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เห็นชอบ/ไม่ขัดข้องตามที่ ออก. เสนอ

¹ออก. แจ้งว่า เกษตรกรดำเนินการตามขั้นตอนของแอปพลิเคชันทางรัฐไม่ครบถ้วนทำให้ไม่ได้รับการจ่ายเงินในระยะเวลาที่กำหนด

²การดำเนินมาตรการฯ ยังเป็นไปตามวัตถุประสงค์และกรอบวงเงินเดิมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568

4. เรื่อง ขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568 เรื่อง ขอความเห็นชอบในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (หลักเกณฑ์ฯ) และให้ใช้แทนหลักเกณฑ์เดิมที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568 ตามที่กระทรวงมหาดไทย (มท.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (21 ตุลาคม 2568) เห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 (หลักเกณฑ์ฯ) และอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงิน 6,169.99 ล้านบาท เพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 และเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารบ้านเรือนที่ถูกน้ำท่วมขัง โดยจะได้รับเงินช่วยเหลือในอัตราเดียว คือ ครั้วเรือนละ 9,000 บาท (มท. ประเมินว่ามีครัวเรือนผู้ประสบภัย 685,554 ครัวเรือน ในพื้นที่ 65 จังหวัด) อย่างไรก็ตาม โดยที่สถานการณ์อุทกภัยที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นี้มีความรุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนผู้ประสบภัยเป็นจำนวนมาก ประกอบกับหลักเกณฑ์ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นยังไม่ครอบคลุมความเดือดร้อนในทุกมิติของประชาชน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย (มท.) จึงขอทบทวนหลักเกณฑ์ฯ บางส่วนภายใต้กรอบวงเงินเดิม เพื่อให้ครอบคลุมผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด โดยการเพิ่มกรณีผู้ที่ได้รับผลกระทบไม่ได้อาศัยอยู่ในอาคารบ้านเรือนที่มีน้ำท่วมขัง แต่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีน้ำล้อมรอบและส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต ติดต่อกันเกินกว่า 7 วันขึ้นไป (เดิมให้เฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารบ้านเรือนที่มีน้ำท่วมขัง) จะได้รับเงินช่วยเหลือในอัตราครัวเรือนละ 9,000 บาท ด้วย ทั้งนี้ มท. แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่าจากการปรับหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ มท. คาดการณ์ว่าจะมีผู้ที่ได้รับสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมอีกประมาณ 21,176 ครัวเรือน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่เคยได้รับเงินช่วยเหลือจำนวน 9,000 บาท มาก่อน และในกรณีที่มีผู้ประสบอุทกภัยขึ้นใหม่ภายใต้หลักเกณฑ์นี้หากเคยได้รับเงินช่วยเหลือไปแล้ว จะไม่ได้รับเงินช่วยเหลือซ้ำอีก

2. สาระสำคัญ มท. ขอทบทวนหลักเกณฑ์ฯ บางส่วน โดยเพิ่มกรณีการได้รับผลกระทบที่สามารถได้รับเงินช่วยเหลือได้ และปรับปรุงถ้อยคำในหลักเกณฑ์บางข้อเพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มกรณีการได้รับผลกระทบดังกล่าว ภายใต้กรอบวงเงินเดิม ดังนี้

หลักเกณฑ์ฯ เดิม (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568)	หลักเกณฑ์ฯ ใหม่ (เสนอมาในครั้งนี้)
• หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ดังนี้ (1) เป็นกรณีอุทกภัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อน้ำท่วมอาศัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ทั้งกรณีน้ำท่วม ดินถล่ม น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง รวมถึงการระบายน้ำ จนส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้ (2) เป็นที่อยู่ที่ประสบอุทกภัย ตามข้อ (1) และได้รับผลกระทบกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ (2.1) ที่อยู่อาศัยประจำภูมิกน้ำท่วมขัง ไม่เกิน 7 วัน และทรัพย์สินได้รับความเสียหาย (2.2) ที่อยู่อาศัยประจำภูมิกน้ำท่วมขัง เกินกว่า 7 วันขึ้นไป	• หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ดังนี้ (1) เป็นกรณีอุทกภัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อน้ำท่วมอาศัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ทั้งกรณีน้ำท่วม ดินถล่ม น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง รวมถึงการระบายน้ำ จนส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ คงเดิม คงเดิม คงเดิม (2.3) ที่อยู่อาศัยประจำที่ภูมิกน้ำล้อมรอบจนส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติติดต่อกันเกินกว่า 7 วันขึ้นไป (2.4) ที่อยู่อาศัยประจำในอาคารสูงที่น้ำท่วมไม่ถึงชั้นที่ผู้ประสบภัยพักอาศัย จนส่งผลกระทบทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ ติดต่อกันเกินกว่า 7 วันขึ้นไป
• ลักษณะที่อยู่อาศัยประจำจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์กรณีใด กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) ที่อยู่อาศัยที่มีทะเบียนบ้าน (2) บ้านเช่า ผู้เช่าเป็นผู้ได้รับเงินช่วยเหลือในกรณีบ้านพักอาศัย/บ้านเช่ามีหลายชั้น ให้ได้รับเงินช่วยเหลือเฉพาะชั้นที่น้ำท่วมถึงเท่านั้น (3) ที่อยู่อาศัยอื่น ๆ ซึ่งประสบภัย เช่น บ้านพักอาศัยอยู่เป็นประจำแต่ไม่มีทะเบียนบ้าน เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบ้านพักที่หน่วยงานราชการจัดให้	• ลักษณะที่อยู่อาศัยประจำจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์กรณีใด กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ คงเดิม (2) บ้านเช่า ผู้เช่าเป็นผู้ได้รับเงินช่วยเหลือ คงเดิม

• อัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ดังนี้ (1) กรณีที่อยู่อาศัยประจำอยู่ในพื้นที่น้ำท่วม ดินถล่ม น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่งไม่เกิน 7 วัน และทรัพย์สินได้รับความเสียหาย (2) กรณีที่อยู่อาศัยประจำถูกน้ำท่วมขังติดต่อกันเกินกว่า 7 วัน ให้ความช่วยเหลือเหมาจ่ายอัตราเดียว ครั้วเรือนละ 9,000 บาท	• อัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ดังนี้ ให้ความช่วยเหลือเหมาจ่ายอัตราเดียว ครั้วเรือนละ 9,000 บาท
• เงื่อนไขการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ดังนี้ (1) ต้องเป็นบ้านที่อยู่อาศัยประจำในพื้นที่ที่ได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและหรือประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและ (1) มีหนังสือรับรองผู้ประสบภัยที่ (2) ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน (3) ผ่านการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) (2) กรณีที่ประสบภัยหลายครั้งให้ได้รับความช่วยเหลือเพียงครั้งเดียว	คงเดิม
หมายเหตุ : ในส่วนของหลักเกณฑ์ฯ ข้ออื่น ๆ เช่น หลักฐานในการขอรับความช่วยเหลือ ขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจ่ายเงินของธนาคารออมสิน และแนวทางปฏิบัติงานของจังหวัดมีสาระสำคัญคงเดิมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568	

ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายโสภณ ชาร์มย์) ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบ กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) พิจารณาแล้วเห็นว่า อัตราเงินช่วยเหลือเยียวยาเป็นอัตราที่เหมาะสมแล้ว

5. เรื่อง ขอความเห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกรณีนํ้าท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำเป็นระยะเวลานานในช่วงฤดูฝน ปี 2568

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกรณีนํ้าท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำเป็นระยะเวลานานในช่วงฤดูฝน ปี 2568 โดยใช้กรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น 6,169,986,000 บาท ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568 เพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยรับงบประมาณและจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยผ่านธนาคารออมสิน ให้เบิกจ่ายในงบเงินอุดหนุน ลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป รวมทั้งให้สามารถถัวจ่ายข้ามจังหวัดได้ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

เนื่องจากสถานการณ์อุทกภัยในครั้ง นี้ มีความรุนแรงก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนผู้ประสบภัยอย่างรุนแรง และในคราวประชุมคณะกรรมการอำนวยการและบริหารสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ (คอภ.) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2568 นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้มีการศึกษา หรือ แนวทางการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกรณีนํ้าท่วมขังเป็นระยะเวลานาน กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอขอค่าช่วยเหลือเยียวยาเบื้องต้นให้แก่ครอบครัวผู้ประสบอุทกภัย ในกรณีนํ้าท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำเป็นกรณีพิเศษ ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้เสนอของบประมาณ และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินดังกล่าว ดังนี้

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกรณีนํ้าท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำเป็นระยะเวลานานในช่วงฤดูฝน ปี 2568

หลักเกณฑ์

1. เป็นกรณีอุทกภัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยประจำในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ในกรณีนํ้าท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำ จนส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและไม่สามารถประกอบอาชีพปกติ ทำให้ขาดรายได้

2. เป็นที่อยู่อาศัยประจำที่ประสบอุทกภัย และได้รับผลกระทบกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ถูกนํ้าท่วมขัง ติดต่อกันตั้งแต่ 31-60 วัน
- (2) ถูกนํ้าท่วมขัง ติดต่อกันตั้งแต่ 61-90 วัน
- (3) ถูกนํ้าท่วมขัง ติดต่อกันตั้งแต่ 91-120 วัน
- (4) ถูกนํ้าท่วมขัง ติดต่อกันตั้งแต่ 121 วันขึ้นไป

เงื่อนไข

1. ต้องเป็นบ้านที่อยู่อาศัยประจำในพื้นที่ที่ได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและหรือประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และ

(1) มีหนังสือรับรองผู้ประสบภัยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกให้ (ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 30) และ

(2) ต้องผ่านการประชาคมหมู่บ้านของแต่ละพื้นที่ประสบสาธารณภัย และ

(3) ผ่านการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.)

2. กรณีที่ประสบภัยหลายครั้ง ให้ได้รับความช่วยเหลือเพียงครั้งเดียว

อัตราการจ่ายเงิน

1. กรณีที่อยู่อาศัยประจำ ตามหลักเกณฑ์ ข้อ 2 (1) ให้ความช่วยเหลือ **ครัวเรือนละ 5,000 บาท**
2. กรณีที่อยู่อาศัยประจำ ตามหลักเกณฑ์ ข้อ 2 (2) ให้ความช่วยเหลือ **ครัวเรือนละ 10,000 บาท**
3. กรณีที่อยู่อาศัยประจำ ตามหลักเกณฑ์ ข้อ 2 (3) ให้ความช่วยเหลือ **ครัวเรือนละ 15,000 บาท**
4. กรณีที่อยู่อาศัยประจำ ตามหลักเกณฑ์ ข้อ 2 (4) ให้ความช่วยเหลือ **ครัวเรือนละ 20,000 บาท**

โดยขออนุมัติหลักการในการดำเนินการดังกล่าว และให้จังหวัดที่ประสบภัยเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และช่วยเหลือให้แล้วเสร็จ ภายใน 90 วัน ตั้งแต่วันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกรณีน้ำท่วมขังบริเวณที่อยู่อาศัยประจำเป็นระยะเวลานานในช่วงฤดูฝน ปี 2568 โดยใช้กรอบวงเงินงบประมาณในการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงิน 6,169,986,000 บาท ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2568 เพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในช่วงฤดูฝน ปี 2568 โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยรับงบประมาณและจ่ายแก่ผู้ประสบภัยผ่านธนาคารออมสิน ให้เบิกจ่ายในงบเงินอุดหนุน ลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป รวมทั้งให้สามารถถัวจ่ายข้ามจังหวัดได้

ประโยชน์และผลกระทบ

ครัวเรือนผู้ประสบภัย จำนวน 171,302 ครัวเรือน จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชัยนาท ชัยภูมิ นครนายก นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี อ่างทอง อุตรดิตถ์ และจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน และเพื่อให้การดำรงชีพของประชาชนเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

6. เรื่อง โครงการพัฒนาความรู้ทักษะ (Upskill) หรือเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) สำหรับร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ ดังนี้

1. เห็นชอบโครงการที่ และกรอบวงเงินงบประมาณจำนวนไม่เกิน 800 ล้านบาท โดยมอบหมายกระทรวงการคลังโดย สศค. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในรายละเอียด ที่ไม่ขัดกับหลักการโครงการฯ และหลักการโครงการคนละครึ่ง พลัส เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ และโครงการคนละครึ่ง พลัส เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพ

2. อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวนไม่เกิน 800 ล้านบาท โดยจัดสรรให้แก่ สศค. สำหรับการดำเนินโครงการฯ

3. มอบหมายธนาคารออมสินและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2568 อนุมัติโครงการคนละครึ่ง พลัส และให้กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการคนละครึ่ง พลัสภายในกรอบวงเงิน 44,000 ล้านบาท ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจนถึงระดับฐานราก โดยภาครัฐให้การสนับสนุนเงินร่วมจ่ายค่าอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าและบริการที่กำหนด ให้แก่ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส เพื่อเพิ่มอุปสงค์การบริโภคภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อยทุกระดับมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการและเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของประชาชน

ทั้งนี้ ภาครัฐอาจมีการกำหนดเงื่อนไขให้ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส มีการพัฒนาความรู้ทักษะ (Upskill) หรือเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) ในด้านความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หรือความรู้ทางด้านดิจิทัล (Digital Literacy) ผ่านแพลตฟอร์มหรือช่องทางที่กำหนด ซึ่งร้านค้าที่ดำเนินการสำเร็จอาจจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อเป็นแรงจูงใจสำหรับการเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส ในอนาคต

2. ในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจ (คณะกรรมการฯ) ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2568 คณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบ ดังนี้

2.1 เห็นชอบหลักการการดำเนินโครงการฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ทั้งนี้ ในส่วนของวิธีดำเนินการ เห็นควรให้ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส สามารถเลือกเข้าร่วมวิธีการ =Upskill หรือ Reskill ได้ 3 ช่องทาง ได้แก่ (1) เข้าร่วมเป็นร้านค้าบน Food Delivery Platform (2) เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การอบรมออนไลน์ของธนาคารออมสิน (3) เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การอบรมออนไลน์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยร้านค้าที่ผ่านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการ Upskill หรือ Reskill อย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้น จำนวนไม่เกิน 400,000 ร้านค้าแรกจะได้รับสิทธิเงินสนับสนุนจากภาครัฐ ร้อยละ 20 ของยอดขายที่เกิดจากโครงการคนละครึ่ง พลัส เฉพาะในส่วนที่ภาครัฐร่วมจ่าย นับตั้งแต่วันที่ร้านค้าได้ดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ จนถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2568 ทั้งนี้ สูงสุดไม่เกิน 2,000 บาท ต่อร้านค้า

นอกเหนือจากการ Upskill หรือ Reskill ใน 3 ช่องทางที่ร้านค้าจะได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐแล้ว กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมยังให้การสนับสนุนเพิ่มเติมแก่ร้านค้าโดยร้านค้าสามารถเข้าร่วมและทดลองใช้งานสินค้าและบริการในบัญชีบริการดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) ตามหมวดสินค้าและบริการที่กำหนดได้ฟรี โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

2.2 มอบหมายให้กระทรวงการคลังนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

สาระสำคัญ

กระทรวงการคลังเสนอแนวทางการดำเนินโครงการฯ อันเป็นการต่อยอดโครงการคนละครึ่ง พลัส ดังนี้

1. **หลักการและเหตุผล:** ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส มีลักษณะเป็นร้านค้าขนาดเล็กซึ่งมีศักยภาพที่จะเติบโตแต่ยังมียอดความรู้หรือทักษะไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการ Upskill หรือ Reskill นำไปสู่การยกระดับศักยภาพของร้านค้าซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจไทยให้เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพต่อไป

2. **วัตถุประสงค์:** เพื่อเร่งสร้างกระบวนการและแรงจูงใจให้แก่ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส ให้สามารถเข้าถึงการ Upskill หรือ Reskill อย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส มีการ Upskill หรือ Reskill ผ่านแพลตฟอร์มหรือช่องทางที่กำหนด ซึ่งร้านค้าที่ดำเนินการสำเร็จจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวนสิทธิที่กำหนด

3. **ระยะเวลาดำเนินการ:** ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 25 ธันวาคม 2568

4. **กลุ่มเป้าหมาย:** ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส จำนวนไม่เกิน 400,000 ราย

5. **คุณสมบัติของร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการ:**

5.1 เป็นร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส ในวันก่อนเริ่มดำเนินการ Upskill หรือ Reskill

5.2 ได้ตกลงให้ความยินยอม (Consent) ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และข้อตกลงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของโครงการฯ ก่อนดำเนินการ Upskill หรือ Reskill

5.3 เข้าร่วมการ Upskill หรือ Reskill โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน (กรณีบุคคลธรรมดา) หรือเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (กรณีนิติบุคคล) ที่ตรงกับการลงทะเบียนร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส เท่านั้น

5.4 ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส ประเภทร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เลือก Upskill หรือ Reskill กับ Food Delivery Platform รายใด จะต้องไม่เป็นร้านค้าที่อยู่ในฐานข้อมูลของ Food Delivery Platform รายดังกล่าว ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2568

5.5 ไม่เป็นผู้ประกอบการด้านขนส่งมวลชนสาธารณะในโครงการคนละครึ่ง พลัส

5.6 ไม่เป็นผู้ที่ถูก สศค. ระงับสิทธิหรือถูกเรียกเงินคืนในโครงการของรัฐ ได้แก่

(1) โครงการคนละครึ่ง (2) โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 2 (3) โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 (4) โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 4 (5) โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 5 และ (6) โครงการคนละครึ่ง พลัส

ทั้งนี้ หากตรวจสอบพบในภายหลังว่า ร้านค้ามีการกระทำผิดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขโครงการของรัฐข้างต้น จะถูกตัดสิทธิจากโครงการฯ

6. **วิธีดำเนินการ:**

6.1 ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส สามารถเลือกเข้าร่วมการ Upskill หรือ Reskill ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2568 อย่างไม่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) **เข้าร่วมเป็นร้านค้าบน Food Delivery Platform**

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ร้านอาหารและเครื่องดื่มในโครงการคนละครึ่ง พลัส สามารถขยายช่องทางการจำหน่ายเพิ่มฐานลูกค้า และเพิ่มรายได้ ผ่านการเข้าร่วมเป็นร้านค้าบน Food Delivery Platform ที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส รายใดรายหนึ่ง ได้แก่ Grab Lineman Robinhood และ ShopeeFood ทั้งนี้ ร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส

ประเภทร้านอาหารและเครื่องดื่มจะต้องลงทะเบียนเข้าร่วม Food Delivery Platform รายใดรายหนึ่งบนแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2568 โดยมีผลการลงทะเบียนสำเร็จ และจะต้องไม่สมัครเข้าร่วม เป็นร้านค้าของ Food Delivery Platform รายนั้น ก่อนวันที่ 19 พฤศจิกายน 2568 ตามฐานข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2568 นอกจากนี้ ร้านค้าต้องมีคำสั่งซื้อที่ใช้สิทธิผ่านโครงการคนละครึ่ง พลัส อย่างน้อย 5 รายการ ภายในวันที่ 19 ธันวาคม 2568 จึงจะถือว่า ได้ดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ

(2) เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การอบรมออนไลน์ของธนาคารออมสิน

มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางการเงิน เช่น การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การประกอบธุรกิจที่เข้าถึงได้ง่าย เทคนิคการตั้งราคาขาย เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ธนาคารออมสินคัดเลือกแล้วว่า มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบการร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส โดยผู้ประกอบการร้านค้าจะต้องผ่านการเรียนหลักสูตรตามที่ธนาคารออมสินกำหนด เข้าเรียนครบระยะเวลาหลักสูตร และมีการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนโดยมีผลคะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและผลคะแนนหลังเรียนต้องสูงกว่าก่อนเรียน จึงจะถือว่า ได้ดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ

(3) เข้าร่วมและผ่านเกณฑ์การอบรมออนไลน์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กระทรวงพาณิชย์

มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะด้านการดำเนินธุรกิจให้ร้านค้า สามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และเพิ่มทักษะเทคโนโลยี โดยเรียนผ่านระบบอบรมออนไลน์ DBD Academy (e-Learning) ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในหลักสูตรที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คัดเลือกแล้วว่า มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบการร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส ทั้งนี้ ผู้ประกอบการร้านค้า จะต้องเลือกเรียนอย่างน้อย 1 หลักสูตร เข้าเรียนครบระยะเวลาหลักสูตร และมีการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยมีผลคะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและผลคะแนนหลังเรียนต้องสูงกว่าก่อนเรียน จึงจะถือว่า ได้ดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ

6.2 กระทรวงการคลังโดย สศค. จะตรวจสอบคุณสมบัติความเป็นร้านค้าในโครงการคนละครึ่ง พลัส ของผู้ประกอบการร้านค้าที่ธนาคารออมสิน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือผู้ให้บริการ Food Delivery Platform ได้แจ้งว่าดำเนินการ Upskill หรือ Reskill ตามข้อ 6.1 สำเร็จ และประมวผลเพื่อให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการร้านค้าที่มีคุณสมบัติครบถ้วน จำนวนไม่เกิน 400,000 สิทธิโดยจะให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการร้านค้าตามลำดับวันและเวลาที่ธนาคารออมสิน กรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ให้บริการ Food Delivery Platform ได้แจ้งว่าดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ ซึ่งจะประกาศผลผู้ประกอบการร้านค้าที่ได้รับสิทธิในวันที่ 23 ธันวาคม 2568 ผ่านข้อความบนแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” และข้อความสั้น (Short Message Service: SMS)

7. **สิทธิประโยชน์:** ร้านค้าที่ผ่านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการ Upskill หรือ Reskill อย่างใดอย่างหนึ่ง ในข้อ 6 จำนวนไม่เกิน 400,000 ร้านค้าแรก จะได้รับสิทธิเงินสนับสนุนจากภาครัฐ ร้อยละ 20 ของยอดขายที่เกิดจากโครงการคนละครึ่ง พลัส เฉพาะในส่วนที่ภาครัฐร่วมจ่าย นับตั้งแต่วันที่ร้านค้าได้ดำเนินการ Upskill หรือ Reskill สำเร็จ จนถึงวันที่ 19 ธันวาคม 2568 ทั้งนี้ สูงสุดไม่เกิน 2,000 บาท ต่อร้านค้า โดยกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง จะโอนเงินดังกล่าวให้แก่ร้านค้าผ่านบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่ผูกกับแอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” ในวันที่ 25 ธันวาคม 2568

สำหรับกรณีโอนเงินไม่สำเร็จจะดำเนินการติดตามเพื่อโอนเงิน (Retry) ให้แก่ร้านค้าในวันที่ 30 มกราคม 2569 และในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569 โดยเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าว รัฐจะไม่โอนเงินให้แก่ร้านค้า และถือว่า ร้านค้าไม่ประสงค์รับเงินภายใต้โครงการฯ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขโครงการฯ ซึ่งรวมถึงการได้รับสิทธิประโยชน์ของโครงการฯ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังโดย สศค. กำหนด

ประโยชน์และผลกระทบ

การดำเนินโครงการฯ จะช่วยให้ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส สามารถพัฒนาธุรกิจที่สอดคล้องกับลักษณะของการประกอบกิจการของตนเองผ่านการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน Financial Literacy และ Digital Literacy เช่น การจัดทำบัญชี การเริ่มต้นธุรกิจ การตลาดยุคดิจิทัล การส่งเสริมการขายหรือขยายช่องทางการจำหน่าย การประยุกต์ใช้ AI เป็นต้น นำไปสู่การยกระดับศักยภาพของร้านค้าซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจไทยให้เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพต่อไป

การดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงการคลัง โดย สศค. รายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการคนละครึ่ง พลัส ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2568 สรุปได้ ดังนี้

1. จำนวนร้านค้า: มีร้านค้าลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส ที่ผ่าน

การตรวจสอบข้อมูลแล้วทั้งสิ้น 893,196 ราย ในจำนวนนี้มีร้านค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มที่ลงทะเบียน กับผู้ให้บริการระบบขนส่งอาหาร (Food Delivery Platform) ซึ่งประกอบด้วย (1) บริษัท แกร็บแท็กซี่ (ประเทศไทย) จำกัด (Grab) (2) บริษัท ไลน์แมน (ประเทศไทย) จำกัด (Lineman) (3) บริษัท เพอร์เฟิลเวนเจอร์ส จำกัด (Robinhood) และ (4) บริษัท ช้อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด (ShopeeFood) สำเร็จแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 70,456 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.89 ของร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส

2. จำนวนประชาชน: มีประชาชนลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการคนละครึ่ง พลัส ครบจำนวน 20 ล้านราย เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568 โดยประกอบด้วย

2.1 ประชาชนผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (แบบ ภ.ง.ด. 90 แบบ ภ.ง.ด. 91 และแบบ ภ.ง.ด. 95) ของปีภาษี 2567 ตามฐานข้อมูลของกรมสรรพากร ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2568 ซึ่งได้รับวงเงินสิทธิ 2,400 บาท จำนวน 7,928,858 ราย

2.2 ประชาชนทั่วไป ซึ่งได้รับวงเงินสิทธิ 2,000 บาท จำนวน 12,071,142 ราย

3. การใช้จ่าย: มีผู้ใช้จ่ายในโครงการคนละครึ่ง พลัส จำนวน 19.68 ล้านรายยอดใช้จ่ายรวม ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2568 จำนวน 29,683.80 ล้านบาท ประกอบด้วยการใช้จ่ายส่วนของประชาชน 15,035.30 ล้านบาท (ร้อยละ 50.65) และเงินร่วมจ่ายของรัฐ 14,648.50 ล้านบาท (ร้อยละ 49.35) ทั้งนี้ ได้ใช้จ่ายกับร้านค้าทั้งสิ้น 822,775 ราย

4. วงเงินงบประมาณ: กระทรวงการคลัง โดย สศค. ได้รับจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการคนละครึ่ง พลัส จากสำนักงบประมาณแล้วเป็นจำนวน 44,000 ล้านบาท ประกอบด้วย (1) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ จำนวน 25,000 ล้านบาท และ (2) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 19,000 ล้านบาท

ทั้งนี้ เมื่อคำนวณวงเงินสิทธิของประชาชนกลุ่มที่ได้รับวงเงินสิทธิ 2,400 บาทและกลุ่มที่ได้รับวงเงินสิทธิจำนวน 2,000 บาท ตามข้อ 2 จะมีวงเงินที่ภาครัฐต้องร่วมจ่ายในโครงการคนละครึ่ง พลัส เป็นจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน 43,171,543,200 บาท

7. เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2570-2573)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เสนอ ดังนี้

1. คณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2570 - 2573) เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

2. มอบหมายให้สำนักงบประมาณและกระทรวงการคลังหารือในรายละเอียดการดำเนินการตามแผนการคลังระยะปานกลางฯ ให้เป็นรูปธรรม และนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ต่อไป

3. มอบหมายให้กระทรวงการคลังกำหนดแนวทางในการกำกับการดำเนินการตามมาตรการกึ่งการคลังตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ตามข้อ 2.3 เป้าหมายนโยบายการคลังข้อ 2) และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

1. มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 (พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ) กำหนดให้ คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ จัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการบริหารหนี้สาธารณะ โดยกำหนดให้แผนการคลังระยะปานกลางมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย (1) เป้าหมายและนโยบายการคลัง (2) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ (3) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลิสนั้น (4) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล และ (5) ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2568 ได้มีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลางฯ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา 14 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

2. สาระสำคัญของแผนการคลังระยะปานกลางฯ

แผนการคลังระยะปานกลางฯ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ 2 สถานะและประมาณการการคลัง และส่วนที่ 3 เป้าหมายและนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

2.1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

2.1.1 ในปี 2569 คาดว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 1.2 - 2.2 (ค่ากลางร้อยละ 1.7) GDP Deflator อยู่ที่ร้อยละ 0.7 และอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.0 - 1.0

2.1.2 ในปี 2570 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.1 - 3.1 (ค่ากลางร้อยละ 2.6) GDP Deflator อยู่ที่ร้อยละ 0.9 และอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4 - 1.4

2.1.3 ในปี 2571 - 2572 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.3 - 3.3 (ค่ากลางร้อยละ 2.8) ขณะที่ในปี 2573 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.5 - 3.5 (ค่ากลางร้อยละ 3.0) ทั้งนี้ GDP Deflator ในปี 2571 - 2573 อยู่ที่ร้อยละ 1.1 1.3 และ 1.5 ตามลำดับ และอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี 2571 - 2573 คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 - 1.6 ร้อยละ 0.8 - 1.8 และร้อยละ 1.0 - 2.0 ตามลำดับ

2.2 สถานะและประมาณการการคลัง

2.2.1 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2570 - 2573 เท่ากับ 3,000,000 3,145,000 3,274,000 และ 3,422,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2.2 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2570 - 2573 เท่ากับ 3,788,000 3,826,000 3,864,000 และ 3,903,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2.3 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในปีงบประมาณ 2570 - 2573 รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน 788,000 681,000 590,000 และ 481,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.9 3.3 2.7 และ 2.1 ต่อ GDP ตามลำดับ

2.2.4 ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2568 มีจำนวน 12,226,290 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.82 ของ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ 2569 - 2573 เท่ากับร้อยละ 68.17 69.36 69.78 69.52 และ 68.22 ตามลำดับ

2.3 เป้าหมายและนโยบายการคลัง

ท่ามกลางความผันผวนและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การเมือง ภูมิรัฐศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สถานการณ์ภาคการคลังของไทยส่งสัญญาณเตือนในหลายด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อ GDP ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาของประเทศไทย พบว่า สัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อ GDP มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 17.0 ในปี 2536 ลดลงเหลือร้อยละ 14.9 ในปี 2568 อย่างไรก็ดี แม้ว่าสัดส่วนรายได้รัฐบาลจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การใช้จ่ายของรัฐบาลกลับยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในสภาวะที่เศรษฐกิจจะงักงัน ต้นทุนการกู้ยืมสูงขึ้น และหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง สะท้อนได้จากสัดส่วนรายจ่ายรัฐบาลต่อ GDP ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยเมื่อพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนของการใช้จ่ายรายจ่ายรัฐบาลจะพบว่า รายจ่ายประจำมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 70 - 80 ของรายจ่ายรัฐบาลทั้งหมด (เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทนข้าราชการ ค่ารักษาพยาบาล ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน เป็นต้น) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้รัฐบาลมีวงเงินงบประมาณคงเหลือสำหรับรายจ่ายลงทุนซึ่งเป็นรายจ่ายสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจลดลงตามไปด้วย

นอกจากนี้ มาตรการลดหย่อนภาษีต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ส่งผลต่อความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ประกอบกับความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางการคลังในการอัดฉีดเม็ดเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ซึ่งทำให้รัฐบาลมีภาระหนี้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่รัฐบาลจำเป็นต้องระดมทุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจด้วยการกู้เงินผ่านเครื่องมือทางการเงินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้นและเข้าใกล้กรอบเพดานหนี้สาธารณะที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 ขณะเดียวกัน สภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนสูงส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอนในการคาดการณ์ภาระดอกเบี้ย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนของการกำหนดสัดส่วนกฎเกณฑ์ทางการคลัง (Fiscal Rule) ตามมาตรา 11 (4) และมาตรา 50 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เช่น สัดส่วนงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาล เป็นต้น พบว่า สัดส่วนกฎเกณฑ์ทางการคลังบางรายการควรมีการทบทวน ยกเลิก หรือเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและบริบททางการคลังเพื่อเป็นการมุ่งเน้นการรักษาวินัยการเงินการคลังให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการภาระผูกพันตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2562 มีภาระหนี้ผูกพันตามมาตรา 28 อยู่ที่ 865,018 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.83 ต่อกรอบวงเงินงบประมาณ และล่าสุดในปี 2568 เพิ่มขึ้นเป็น 1,133,751 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.21 ต่อกรอบวงเงินงบประมาณ ความเปราะบางทางการคลังต่าง ๆ เหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการประเมินความน่าเชื่อถือของประเทศ โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) ระดับโลกได้แสดงความกังวลต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว ที่สะท้อนผ่านการปรับแนวโน้มมุมมอง (Outlook) ของประเทศไทย ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนถึงความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศในระยะต่อไป

ดังนั้น ในการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลาง ภาครัฐจึงมุ่งเน้นการฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลังและรักษาระดับความน่าเชื่อถือของประเทศภายใต้แนวคิด “Credible” โดยให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ภายใต้กรอบวินัยการคลัง ความโปร่งใส และเป็นรูปธรรมในทุกมิติของการบริหารจัดการด้านการคลัง โดยมีการดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

1) การเปิดเผยแนวทางการจัดการด้านการคลังทั้งด้านรายได้และทรัพย์สิน รายจ่าย และหนี้สาธารณะ อย่างเป็นธรรมให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ด้านรายได้ มุ่งเน้น (1) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยนำระบบงานดิจิทัล และ Big Data มาใช้เพื่อขยายฐานภาษีและเพิ่มความแม่นยำในการตรวจสอบรายบุคคลและผู้ประกอบการ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Lake) เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ โดย Data Lake ของกระทรวงการคลังมีเป้าหมายสำคัญในการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายฐานในการจัดเก็บรายได้ให้ครบถ้วน อีกทั้ง ยังนำมาช่วยออกแบบ วิเคราะห์ และประเมินผลนโยบายการคลัง อันเป็นการสร้างความมั่นคงทางการคลังของรัฐและเพื่อประโยชน์สาธารณะต่อไป รวมทั้งการทบทวนกฎหมายลำดับรอง

และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ จะปรับปรุง อัตราการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจบางแห่ง รวมทั้งเพิ่มรายได้และมูลค่าในการบริหารทรัพย์สินอื่น ๆ ที่รวมถึงทุน หมุนเวียนหลักทรัพย์ ที่ราชพัสดุ ราคาประเมิน และเหรียญกษาปณ์ และ (2) การดำเนินมาตรการภาษีของหน่วยงานจัดเก็บ ทั้งในด้านการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและพิจารณาความเหมาะสมของค่าลดหย่อนบางประเภท การ เก็บภาษีการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร การจัดเก็บภาษีส่วนเพิ่ม การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน การปรับปรุง โครงสร้างสินค้าที่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงโครงสร้างภาษีกลุ่ม Sin Tax ตลอดจนการเก็บอากรขาเข้า จากสินค้ามูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท ควบคู่กับการดำเนินมาตรการเทียบเท่ากับการทยอยยกเลิกการปรับลดอัตรา ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 1.5 (เป็นจัดเก็บที่อัตราร้อยละ 8.5) และอีกร้อยละ 1.5 (เป็นจัดเก็บที่อัตราร้อยละ 10.0) ใน ปีงบประมาณ 2571 และ 2573 ตามลำดับ ทั้งนี้ ในกรณีการทยอยยกเลิกการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม รัฐบาล จะต้องเสนอมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดกับประชาชนและระบบเศรษฐกิจไปในคราวเดียวกัน

ด้านรายจ่าย ให้ความสำคัญกับ (1) การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล (2) การจัดทำงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อไม่เป็นการเพิ่มรายจ่ายประจำ โดยเฉพาะหมวดค่าใช้จ่ายบุคลากร ด้านสวัสดิการประชาชน ด้านการรักษายาบาล ด้านค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน (3) การจัดทำแผนงาน/โครงการ หน่วยรับ งบประมาณควรกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่สร้างประโยชน์ให้กับประชาชน หรือส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ อย่างต่อเนื่อง (4) การขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย หน่วยรับงบประมาณ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำงานงบประมาณในมิติพื้นที่ (Area-Based Budgeting) และ (5) การจัดทำงานงบประมาณโดย พิจารณาความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณำ เงินนอกงบประมาณมาดำเนินการกิจของหน่วยรับงบประมาณเป็นลำดับแรก รวมทั้งพิจารณาแหล่งเงินอื่นเพื่อดำเนิน โครงการลงทุนภาครัฐ เช่น เงินกู้ การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) และสำหรับโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่ คาดว่าจะมีรายได้จากการดำเนินโครงการในอนาคต ให้พิจารณาใช้จ่ายจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเงินกองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFFIF) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินทรัพย์ภาครัฐ เป็นต้น

ทั้งนี้ ในส่วนของโครงการลงทุนภาครัฐ สำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีแผนการลงทุน ที่ชัดเจน และมีสถานะการเงินที่ดี รวมถึงมีโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่มีกระแสเงินสดที่มั่นคง ให้พิจารณาความ เหมาะสมในการระดมทุนผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ สำหรับหน่วยงานของรัฐที่มี แผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ โดยกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกชน มีศักยภาพ นวัตกรรม มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงและต้นทุนในการดำเนินการโครงการดังกล่าว หรือ สามารถสร้างคุณภาพการให้บริการให้กับประชาชนดีกว่าที่ภาครัฐจะดำเนินการเอง ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและมี ประสิทธิภาพที่จะให้เอกชนดำเนินการ ให้พิจารณาความเหมาะสมที่จะให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนผ่านกฎหมายว่าด้วย การร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

ด้านนี้สาธารณะ ดำเนินการโดย (1) การบริหารหนี้ในเชิงรุก โดยปรับกลยุทธ์การระดมทุนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและตลาดการเงินทั้งในและต่างประเทศ โดยมีการประเมินสถานการณ์ล่วงหน้า เพื่อลดผลกระทบด้านต้นทุนและความเสี่ยง จากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยโลก และพิจารณาการปรับโครงสร้างหนี้ของรัฐบาล (2) การรักษาวินัยในการชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย โดยควรจัดสรรงบประมาณเงินกู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับหนี้ที่ครบกำหนดชำระ และจัดสรรรายจ่ายชำระดอกเบี้ยให้มีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย และ (3) การประเมินความสามารถในการชำระหนี้ จากภาระดอกเบี้ยในแต่ละปีงบประมาณต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ณ สิ้นปีงบประมาณ 2568 อยู่ที่ร้อยละ 10.24 ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจากความต้องการกู้เงินที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อดำเนินนโยบายการคลังในช่วงที่ผ่านมา

2) การปรับกฎเกณฑ์ทางการคลัง (Fiscal Rules) เพื่อเพิ่มวินัยทางการคลัง โดยให้มีการทบทวนสัดส่วนวินัยการคลังตามมาตรา 11 (4) ได้แก่ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น งบชำระคืนต้นเงินกู้ และการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่า/นอกเหนือจากกฎหมายงบประมาณ เพื่อเป็นการส่งสัญญาณต่อสาธารณะถึงเจตนารมณ์ในการรักษาวินัยที่เข้มงวดขึ้นของรัฐ

3) การกำหนดแนวทางกำกับดำเนินการตามมาตรการกึ่งการคลังตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ โดยเสนอขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางในการพิจารณาอนุมัติโครงการตามมาตรา 28 ให้อยู่ภายใต้กรอบร้อยละ 32 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งหลีกเลี่ยงการอนุมัติโครงการในลักษณะเงินอุดหนุนแบบให้เปล่าที่ไม่ก่อให้เกิดการปรับตัวเพื่อยกระดับผลผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตร ทั้งนี้ ในการเสนอโครงการต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการจะต้องได้รับความเห็นชอบโครงการจากนายกรัฐมนตรีก่อน โดยหน่วยงานของรัฐนั้นจะต้องส่งรายละเอียดของโครงการให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็น และเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

จากแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้ง 3 ด้านดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการขาดดุลการคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) โดยปรับลดขนาดการขาดดุลการคลังให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ 3.0 ของ GDP ภายในปี 2572 เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการคลังของรัฐบาล อันจะนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศให้กลับสู่สถานะที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในอนาคต

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2569	2570	2571	2572	2573
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,920,600	3,000,000	3,145,000	3,274,000	3,422,000
อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	3.5	2.7	4.8	4.1	4.5
งบประมาณรายจ่าย	3,780,600	3,788,000	3,826,000	3,864,000	3,903,000
อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	0.7	0.2	1.0	1.0	1.0
ดุลการคลัง	(860,000)	(788,000)	(681,000)	(590,000)	(481,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(4.4)	(3.9)	(3.3)	(2.7)	(2.1)

ปีงบประมาณ	2569	2570	2571	2572	2573
หนี้สาธารณะคงค้าง	13,099,250	13,794,810	14,419,390	14,954,436	15,335,708
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	68.17	69.36	69.78	69.52	68.22
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	19,371,000	20,049,000	20,831,000	21,685,000	22,661,000

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2569 เทียบกับผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2568 ในขณะที่อัตรา การเพิ่มของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2569 เทียบกับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2568

ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางฯ จะเป็นแผนแม่บทหลักให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการคลังของประเทศในด้านต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต รวมถึงช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือและสาธารณชน และสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน โดยจะเป็นส่วนสำคัญของการวางรากฐานเศรษฐกิจการคลังของประเทศในระยะยาว

จัดทำโดย สำนักงานคลังจังหวัดเชียงราย

ที่มา : www.thaigov.go.th